

Padula kraavi (VEE1095400) ülemjooksu vaatlus

Vaatluse aeg 01.05.25 ja 03.09.25. Vaatleja Marko Vainu

1. Kraavi lähtes on uputatud toru, millest voolas mai alguses välja üsna palju selget vett. Toru oli üleni vee all ka septembris, aga veerohkuse tõttu polnud voolu näha:

2. Vesi voolas hundinuiade, pajude ja prügiga kraavis:

3. Läänest suubuvast kraavis oli palju väiksem nire, kui punktist 1 tulevas kraavis.

4. Kraavis on kaks toruotsa. Mõlemad olid mais poolenisti vee all. Läänepoolsest tuleva toru puhul ei saanud aru, kas selles vesi liikus. Idakirdele oleval torus voolas edelast mööda kraavi tulev vesi aeglaselt sisse. Kraavis kirde pool oli vesi sees, kuid see seisis. Septembri alguses oli vett rohkem. Selgelt oli näha edelast tulevat veevoolu, aga mööda kraavi kirde poole veevoolu näha polnud. Valla ehitusspetsialist ei osanud öelda, kuhu idakirdele suunduv toru välja võib jõuda:

5. Värskelt ehitusplatsi serva kaevatud kraavid. Praegu Padula kraaviks loetav telg tuleb edelast ja võiks pöörata itta, aga mais kõigis suundades vesi seisis ning ehitusplatsi servas olevates kraavides olid ka peaaegu kuivad katkestused. Septembri alguses oli näha vähest voolu edelast itta, aga vooluhulk oli kordades väiksem, kui punktis 4:

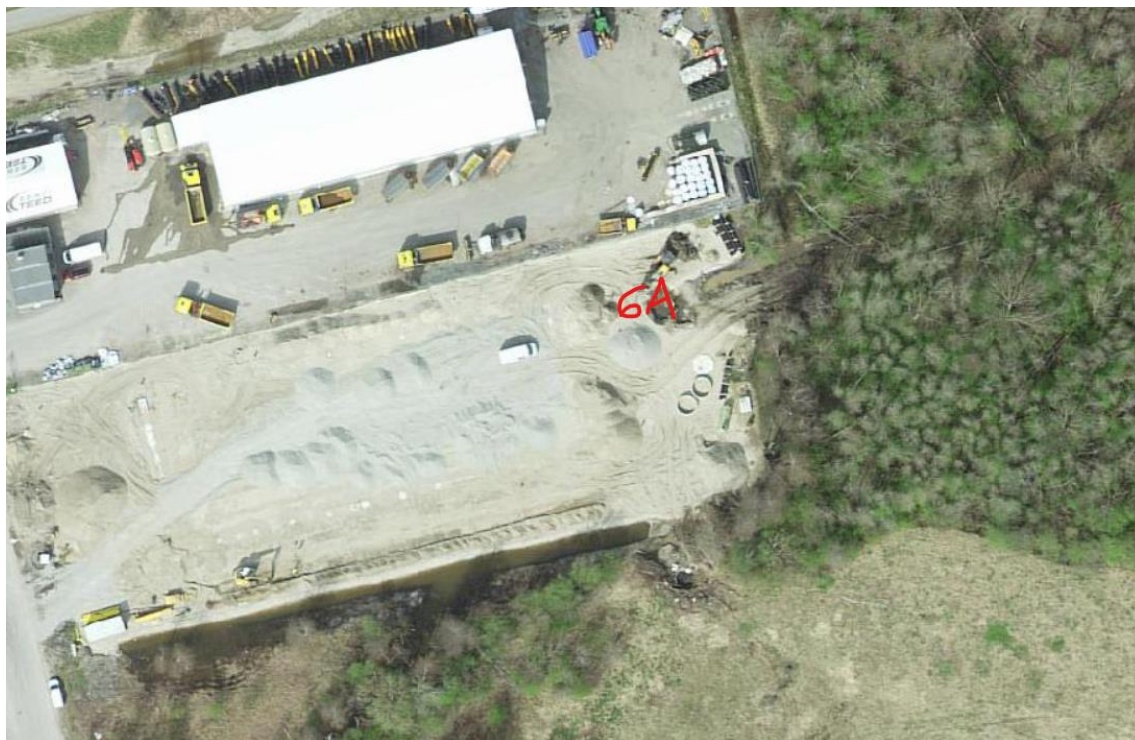

6. Kraavi otsas on neelukaev, aga mais sinna vett sisse ei voolanud:

Septembris oli lomp kaevu ees suurem, aga liikuvat vett polnud endiselt näha. Kuna punktis 5 sel korral veidi vett voolas, siis ilmselt võis kaevu midagi sisse niriseda:

6A. Värskest ehitatud tööstushoone taga oleval asfaltplatsil on kaev, kuhu suubub valla ehitusspetsialisti kinnitusel toru punktis 6 olevast kaevust. Kaevu jõuab toru kaudu ka lõuna pool Kungla tn 4 oleva pagaritööstuse sadevesi. Kaevust on väljavool torude kaudu nii põhjasuunas punkti 11, kui ka idasuunas punkti 7. Valla ehitusspetsialisti sõnul on põhjasuunaline toru nullkaldega, samas kui idasuunaline toru on punkti 7 suunas kaldu. Seetõttu peaks eelistatud voolusuund kaevus olema ida poole. Kui põhja pool on veetase kõrgem, pidavat vesi põhja poolt ka kaevu ja edasi itta valguma.

7. Kraavi alguses on kaks toru, ülemine on suurem ja alumine väiksem. Kummastki ei voolanud vett välja ei mais ega septembris. Mais nirises veidi vett nirises põhja poolt kraavist:

8. Idast tulevat kraavi on värskelt süvendatud. Selle põhjas oli hägune vesi, aga vesi ei ulatunud ida pool olevast truubist läbi voolama ei mais ega septembris:

9. ETAKis kaardistatud truupi pole. On pinnasehunnik kuivas kraavis:

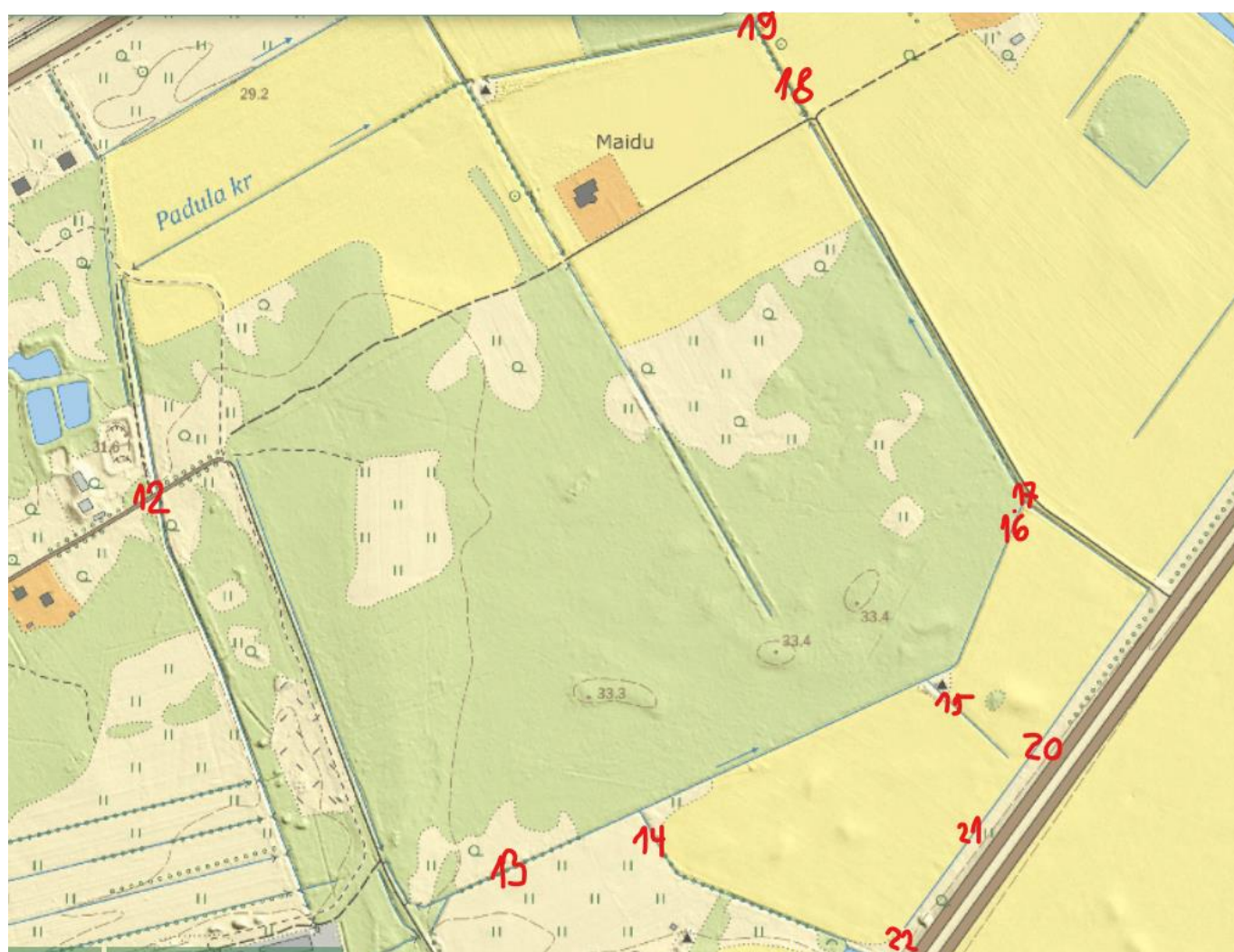
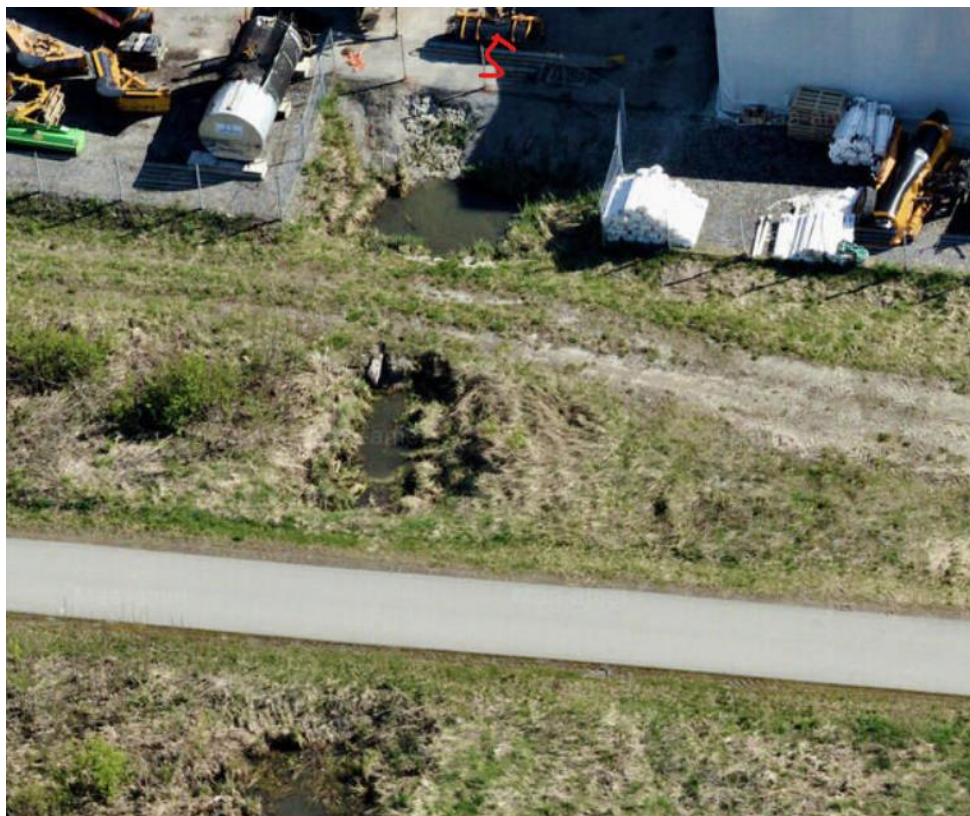

10. Teest ida pool olev kraav oli täiesti kuiv:

11. Kergliiklusteest põhja pool on lai ja sügav kraav ning selles suur uputatud toru. Vool polnud eristatav ei mais ega septembris. Kaugemal oli näha koprapaisu. Kergliiklusteest lõuna pool on enne tööstusterritooriumi kaks väiksemat kraaviauku, mis olid mõlema vaatluse ajal samuti vett täis, nagu 2024. aasta maikuisel kaldaerofotol:

12. Koprapaisudest allavoolu voolas septembris korralikult vett:

13. Kraavi põhjas oli väike nire, vool oli üsna aeglane:

14. Lõunast tulev kraav oli kitsas, aga selles voolas selget vett:

15. Kaguast tulev kraav oli lai ja lausaliselt lemledega kaetud. Voolu polnud näha:

16. Kraavis oli vesi selge. Vett oli, aga vool oli aeglane:

17. Kagust suubuvas kraavi oli voolu paremini näha. Vesi selles oli aga valkjashägune ning tuntava solgilõhnaga:

18. Vett voolas, aga oli hägune, põhjas oli valkjass ollus ja lõhn ebameeldiv:

19. Vett voolas mõlemast suunast. Lääne poolt tulev kraavisüvend oli laiem ning sealne vooluhulk tundus ka suurem olevat. Lõuna poolt tulev solgilaadne vesi avaldas kohe mõju ida poole suunduva kraavi väljanägemisele, kuna ka seal muutus vesi häguseks ja lääne poolt tuleva kraavi põhjas olnud taimestik asendus ujuvate rohevetikamattidega:

20. Maantee kõrval kulgev kraav oli heina täis. Selles voolas valkjat ollust täis vesi:

21. Endiselt voolas kraavis solk:

22. Solgivesi oli valgunud põhja ja lääne poole heinamaale laiali. Sealne taimestiku lopsakus ülejäänud heinamaaga võrreldes viitas, et sellist vett on sinna valgunud pikemat aega. Seda, kus kohast vesi täpselt tuli, et saanud aru, sest ei tahtnud väga palju sellises vees kõndida, aga tundus, et see valgus erinevates suundades laiali madala künka otsast kraavisüvendi otsast ida pool. Vähemalt künkast kagu pool oli näha, kuidas selle nõlva mööda samasugune valkjas vesi alla nirises ning oli tekitanud künka nõlvale mudavälja:

2017. aasta ortofotol on künka lael näha viit valget kaevukaant:

Järeldused: Padula kraavi praeguses lähtes on toru, millest algab veevool, kuid ehitustegevuste tulemusel on sealse vee vooluteekonda torude abil sedavõrd ümber korraldatud, et ka Saue valla ehitusspetsialist ei teadnud, kuidas ja kuhu seal voolav vesi välja jõuab. Vaatluspunktis 6 olevasse neelukaevu ei jõudnud maikuuise vaatluse ajal üldse kraavi alguses voolavat vett ning septembris jõudis seda väga vähe. Vesi suundus punktis 4 tundmatus suunas voolavasse torru. Vaatluspunktis 6A on harukaev, millest peaks vesi voolama eelkõige itta, kuid kummagi vaatluse ajal sellesuunalist veevoolu polnud. Vesi võis voolata harukaevust põhja suunas, kuid seda ei saanud kinnitada, sest põhjasuunalise toru ots oli kobraste paisutuse mõju all. Valla ehitusspetsialisti sõnul on võimalik, et vaatluspunktis 4 tundmatusse torusse voolav vesi jõuab mingi toru kaudu ikkagi punktis 6A olevasse harukaevu, sest lõuna pool hakkab maapind tõusma. Seega on võimalik, et vaatluspunktis 1 torust välja voolav vesi leiab siiski tee vaatluspunkti 11 ehk üldjoontes võib hetkel ETAKis olev Padula kraavi ruumikuju algus kujutada vee voolusuunda korrektset. Arvestades aga mitmeid torusid, millest osade maa-alune kulg on teadmata, valla plaani suurem osa Paju tänava kõrval olevast kraavist tulevikus torusse panna, et vähendada kraavi hooldusvajadust ning harukaevu olemasolu, ei ole Paju tänava kõrval asuva kraavilõigu Padula kraavi koosseisu arvestamine mõistlik.

Vaatluspunktis 19 nähtu põhjal saab peavooluks pidada lääne poolt tulevat ja protokoll koostamise ajal Padula kraaviks peetud haru, mitte vaatluspunktist 7 algavat kraavi, mis oli loetud kuni 2022. aastani Padula kraaviks. Seda käsitlust toetab ka vaatluspunktis 12 nähtud korralikum veevool lõunapoolse kraaviga võrreldes. Eelnevat arvesse võttes oleks Padula kraavi looduses selgelt eristuvaks **lähteks vaatluspunkt 11**, kus tööstusteeritoorumi piiril algab avatud kraav:

Kuna kraavi valgla pindala on vaid 3,7 km², on selle liigitamine tüüpi „peakraav“ põhjendamatult ning **sobiv tüüp on „kraav“**.